

Zpráva o činnosti Sboru posuzovatelů drůbeže pro konferenci sekce 29.4.2017

Sbor posuzovatelů drůbeže vstoupil do roku 2017 s počtem 63 členů, což znamená, že stavy posuzovatelů drůbeže jsou již po několik let v podstatě stabilní. Z důvodu vyššího věku, nebo dlouhodobější nemoci však v minulém roce 4 posuzovatelé vůbec neposuzovali. Z přehledů o posuzování, které odevzdalo 57 posuzovatelů, vyplývá, že tito posuzovali celkem na 710 výstavách, což znamená průměr více než 12 výstav na 1 posuzovatele. Posoudili celkem 44.254 kusů drůbeže, z toho 36.901 slepic (83 %), 472 krůt (1 %), 420 perliček (1 %), 356 křepelek (1 %), 2.202 hus (5 %) a 3.903 kachen a pižmavek (9 %). Z jednotlivých tříd byly uděleny: 180 x SE (pouhých 0,4 %), 3.198 x EL (7 %), 16.810 x VD (38 %), 12.663 x DB (29 %), 4.345 x US (10 %); vyřazeno bylo 4.387 zvířat (10 %) a neocenoáno 2.688 zvířat (6 %).

Velkou ztrátou pro posuzovatelský sbor bylo nečekané úmrtí Aloise Sedláka, který byl nejen velmi dobrým posuzovatelem a uznávaným odborníkem na bojovná plemena, ale i obětavým funkcionářem. Mnoho let byl členem výboru Sboru posuzovatelů a velmi aktivně pracoval i v několika komisích tohoto orgánu, konkrétně v komisi standardové, komisi pro přípravu adeptů a komisi zkušební.

V průběhu roku 2016 úspěšně zakončili kurz složením závěrečných zkoušek 2 adepti – Tomáš Horynka a JUDr. Mikuláš Papoušek. V současnosti evidujeme 12 adeptů, z nichž 8 by mělo složit závěrečné zkoušky v letošním roce. Jejich termín jsme předběžně stanovili na druhou polovinu srpna.

Výbor Sboru posuzovatelů drůbeže pracoval, stejně jako v minulých letech, ve složení: Ivan Pavel – předseda, Ladislav Štolba – místopředseda, dále Pavel Hruběš, Jiří Král a Alois Sedlák. S výborem po celou dobu velmi aktivně spolupracovali členové standardové komise Jaroslav Kalaš a Peter Žuffa, náš zástupce v EE a člen evropské standardové komise.

Ze záležitostí, kterými se výbor zabýval, považuji za potřebné zmínit zejména následující:

Upřesnění pravidel pro pozastavování činnosti posuzovatelům:

- a) za prokázané vědomé nerespektování vzorníku – do absolvování nových posuzovatelských zkoušek,
- b) za neúčast na školení (2x po sobě) – do doby písemného prokázání znalostí témat probíraných na daných školeních,
- c) za neodevzdání přehledu o posuzování za předcházející rok ve stanoveném termínu – na 1 rok.

Příprava a odsouhlasení nových formulářů: posuzovací lístek, 3 typy posuzovacích protokolů, rodokmen.

Upřesnění ve věci některých značení drůbeže:

- Za registrační kroužky pro drůbež se nepovažují kroužky určené ke kroužkování holubů (na rozdíl od kroužků pro drůbež mají kromě čísel uvedena i písmena označující jednotlivé číselné série). Drůbež označená těmito kroužky nemůže být proto posouzena. Z této zásady platí do odvolání výjimka pro křepelky, protože pro ně výrobce drůbeží kroužky velikosti 7 zatím nedodává. Pro rok 2018 a další je však třeba tuto velikost kroužků v provedení shodném s ostatními kroužky pro drůbež, nárokovat.

- Posuzování zvířat s doplňkovým značením:

1) Za povolená doplňková značení se považují zejména: a) liniové kroužky (kroužky červené barvy obsahující kombinaci písmen a číslic) ke značení genealogických nebo chovných linií – navlékají se na levou nohu; b) rodokmenné křídelní značky; c) křídelní známky, používané při kontrole snášky; d) barevné, většinou plastové kroužky, používané např. k odlišení houserů od hus, nebo více zvířat stejného pohlaví v jedné voliére). Zvířata s povoleným značením se běžně posuzují.

2) Za nepovolená značení a jiné nedovolené doplňky se považují zejména: a) registrační kroužky z předcházejících let použité jako doplňkové rozlišující značení; b) husí límce; c) „brýle“ používané k omezení agresivity; c) gumičky a jiné pomůcky používané k úpravě tvaru chocholů. Zvířata s nepovoleným značením posuzovat nelze.

Nepřípustné zasahování do procesu posuzování některými pořadateli výstav:

- vyžadování souhlasu druhého posuzovatele pro udělení výluky;
- vyžadování udělení „Čestných cen“ (ČC) na zvířata ohodnocená nižší třídou než VD;
- dodatečné udělování vlastních ČC vybraným vystavovatelům v rozporu s rozhodnutím posuzovatele (ČC je dle Vzorníku jedinou cenou, jejíž udělení je vázáno na minimální hodnocení ve třídě VD a rozhodnutí posuzovatele).

Specializace posuzovatelů: v současnosti je na mrtvém bodě – v roce 2016 nebyly realizovány žádné specializační zkoušky – obnovení je vázáno na vyčlenění finančních prostředků a proto musí být řešeno ve spolupráci s ÚOK.

Celostátní výstavy:

- přihlášky (vyplnění vystavovatelem: uvedení plemene, razu, pohlaví, registračního čísla; možnost náhrady přihlášených zvířat – pouze po dohodě s garantem ale pouze zvířaty stejného plemene, razu a pohlaví);
- umístění expozice drůbeže jako jeden celek, nepřípustnost společných voliér – výhradně po 1 zvířeti v kleci, klece odpovídající velikosti jednotlivých druhů a plemen, kvalita a množství podestýlky, osvětlení, řazení drůbeže podle pohlaví – nejprve všechny 1,0, pak všechny 0,1;
- posuzovací lístky s předem vyplněným záhlavím – nutné pro urychlení posuzování;
- vážení zvířat – dlouhodobě na CV neplněná povinnost daná pořadatelům výstav vzorníkem;
- upevnění posuzovacích lístků způsobem, který omezí možnost jejich častého znehodnocení;
- upřesnění povinností garantů;
- upřesnění podmínek pro posuzovatele – cestovné, zapisovatelé, pomocníci.

Výbor se dále zabýval výsledky orientačního monitoringu sortimentu a kvality jednotlivých plemen a rázů drůbeže. Z těchto vyplývá, že z plemen a rázů uvedených ve vzorníku se poměrně velká část nechová, naproti tomu se však chová řada plemen a rázů jiných, ovšem často ve velmi malých počtech a v nevalné kvalitě. Nežádka se jedná o vyřazená, nedošlechtěná, nebo křížená zvířata, nakoupená na různých zahraničních trzích, nebo od vychytralých překupníků, které jejich podnikaví majitelé rozšiřují mezi další důvěřivé chovatele jako vzácné a drahé novinky. Dalším, specifickým problémem v sekci drůbeže, je masové šíření komerčních hybridů pod názvy některých čistokrevných plemen. Tyto hybridy pak někteří chovatelé zařazují v dobré víře do těchto plemen jako chovná zvířata a tím nevědomky přispívají k rychlému a nevratnému ničení čistokrevných genofondů. Těmito

neférovými metodami producentů těchto hybridů jsou ohrožené zvláště sasexky světle kolumbijské, plymutky žíhané, leghornky, vlašky koroptví a husy landeské a německé nosné. V této souvislosti považuji za velice smutné, že se na tomto nečestném jednání vůči jedné ze svých sekcí aktivně podílí i náš vlastní Svaz, který umožňuje zveřejňovat inzerci těchto hybridů, obsahující podvodné údaje, v časopise Chovatel. Důsledkem těchto trendů pak je, že sortiment chovaných plemen a rázů je sice rok od roku zdánlivě pestřejší, především však značně nepřehledný a celková kvalita drůbeže postupně stále více klesá. V porovnání s dalšími dvěma hlavními sekcemi – králíky a holuby, je v této oblasti situace u drůbeže jednoznačně nejhorší a vyžaduje radikální řešení. Proto výbor Sboru posuzovatelů rozhodl skončit s liberálními přístupy uplatňovanými dosud při uznávání a posuzování nových plemen a rázů a zavést do této oblasti postupy uplatňované v některých jiných zemích, např. v Německu. Prvním krokem bude novelizace seznamu plemen a rázů drůbeže uznaných v ČR, na které již pracujeme a začne platit po oznámení (někdy během roku 2018). Plemena (rázy), která v něm uvedena nebudou, lze poté do seznamu zařadit, a tedy i posuzovat, pouze na základě provedeného uznávacího řízení, které je podmíněné splněním relativně přísných podmínek příslušné Směrnice pro uznávání nových plemen a rázů. Tato uznávací řízení budou prováděna (samozřejmě pouze v případě žádostí chovatelů) každoročně v rámci CV.

Příprava a realizace školení posuzovatelů 2017: (školení proběhlo ve dnech 25. a 26. února 2017 zde v Pardubicích a část témat byla školená opakovaně)

- Hempšírky – plemenný typ, důležité plemenné znaky, podušky, zbarvení
- Husy cholmogorské – standard - odlišení od hus afrických a hybridů
- Husy české královské – standard novošlechtění
- Pižmovky – nové „Bělohlavé“ rázy - černé, modré, šedé, hnědé
- Pižmovky – znaky dospělosti – hranice pro hodnocení predikátem a známkami
- Kachny čárkované – zbarvení (opravit si ve vzorníku)
- Přerostlé loketní letky u hus
- Přípustné a nepřípustné způsoby úprav chocholů u chocholatých plemen
- Stavba a nesení křídel kura
- Stavba a nesení ocasu kura
- Podušky sedlové a holenní – posuzování u různých středně těžkých a těžkých plemen
- Maransky – barevný ráz „Černé měděněkrké“ – posuzování hnědé kresby na prsou
- Brahmánky, Kočinky, Orpingtonky

Z výboru Sboru posuzovatelů vzešly i některé podněty, které pak byly řešeny ve spolupráci s dalšími orgány sekce, tedy Radou plemenné knihy drůbeže a ÚOK chovatelů drůbeže. Při této příležitosti bych chtěl vyzdvihnout dobrou spolupráci s těmito orgány, stejně jako s tajemnicí ÚOK ing. Eliškou Stejskalovou a současně jím tímto poděkovat.

Ivan PAVEL
předseda Sboru posuzovatelů drůbeže